

Soep

Martin de Jong

Soep

2016
www.buisdorp.com
Een Buisdorps Boek

Eerder verschenen

Zoute griotten speciaal 2013

Tijd voor stampij 2013

De mooiste dag tot nu toe 2014

Literaire giller 2014

Sabbatical 2014

Duizend korte columns 2015

Berichten uit Buisdorp 2015

Radio Buisdorp 2015

In voorbereiding

De mafste week tot nu toe

Een soort ding

Livia

Aan de hand en andere aandoeningen

Zie voor voorlopige voorpublicaties www.buisdorp.com

Copyright © 2016 Martin de Jong

Omslagillustratie © 2016 Irene Mulder / LGB produkties /
www.irenemulder.nl

Vormgeving binnenwerk Martin de Jong

Auteursfoto Esther Lammers

ISBN 9789463187671

NUR 301

Regelmatig soep eten vermindert de kans op ziektes die kunnen ontstaan door het onregelmatig eten van soep

Een\1

(Laten we maar beginnen met een hartstilstand, dan zien we daarna wel verder.)

Het managementteam, kortweg MT, bevond zich met inbegrip van de formatiebewaker en de directiesecretaresse die het notuleren voor haar rekening zou nemen in de kleine vergaderruimte op de eerste verdieping waar ook de ondernemingsraad (OR) was neergestreken. Het maandelijks bilaterale overleg werd nadat er koffie geserveerd en ge-roerd was geopend door de directeur, die dat als gebruikelijk ten behoeve van de notulen formeel deed: ‘Beste mensen, de vergadering is –’

En daar bleef het zijnerzijds bij. In plaats van zoals zijn bedoeling geweest was te verklaren dat de vergadering geopend was raakte de directeur van het ene op het andere moment dermate onwel dat hij zonder nog een woord te zeggen voorover sloeg en met zijn hoofd hard op de vergadertafel terecht kwam, de lepeltjes rinkelden op de schoteltjes die in de buurt stonden.

De formatiebewaker reageerde alert. Hij verliet de vergaderruimte om een glas water te gaan halen. De anderen bleven achter met het idee dat een glas water waarschijnlijk geen soelaas zou bieden.

‘Mond-op-mondbeademing doen?’ stelde een van de business unit managers voor, en bijna iedereen keek in de richting van de directiesecretaresse. Een dergelijke interventie lokte haar niet aan omdat de leidinggevende een gevreesd sigarenroker was op wiens lippen je niet gretig de jouwe drukte, ook niet om hem levensadem in de mond te blazen. Die ene keer dat haar lippen de zijne beroerd hadden was ter gelegenheid van een functioneringsgesprek geweest, toen haar inschaling een punt van discussie geworden was. Eens maar nooit meer, had ze walgend gedacht.

De voorover geslagen directeur werd door twee business

unit managers overeind getrokken maar viel door zijn bewusteloosheid meteen weer terug en landde zo voor de tweede keer met zijn hoofd onzacht op de vergadertafel. Zoals te verwachten was klonk er opnieuw gerinkel van lepeltjes op schoteltjes. Misschien was het beter hem in een liggende positie te brengen dan in een zittende.

Wederom werd de bewusteloze overeind getrokken, ditmaal werd hij bovendien onder de oksels genomen en trachtte men hem vier man sterk tussen de kopjes op de tafel te deponeren. Maar omdat de directeur niet meewerkte en bovendien een lijflucht verspreidde die bij de betrokkenen tot een terugdeinzende reactie leidde, werd ervan afgezien hem nog langer omhoog te tillen en werd hij rap op de grond gedeponereerd: geen functiebeschrijving verplichtte tot hulpverlenend lichamelijk contact met een hiërarchisch hoger gepositioneerde die in een atmosfeer van zweet en tabak leefde. Als hij dat tenminste nog deed.

Het managementteam en de ondernemingsraad, die het doorgaans over weinig eens waren, konden elkaar unaniem vinden in de overtuiging dat er zich een hartstilstand had voorgedaan.

Een hartstilstand is op zichzelf niet iets om je druk over te maken. Het hart is gestopt met kloppen en er dienen daarom maatregelen genomen te worden om het weer op gang te brengen. Meer is het in feite niet. Mond-op-mondbeademing is een beproefde manier die de voorkeur geniet maar als in gevallen zoals het onderhavige het slachtoffer een verstokt roker en een minder verstokt tandenpoetser en gebruiker van deodorant is, zijn er alternatieven die niet zo belastend zijn voor degenen die met de reanimatie opgezadeld worden.

Zo bestaat er een ingewikkelde machine met twee snoeren eraan en aan het uiteinde van elk snoer een soort strijkijzer. De twee strijkijzers worden op de borst van de patiënt geplaatst en de al dan niet op het lichtnet aangesloten ingewikkelde machine (je hebt ook eenvoudige modellen die op batterijen werken) zorgt er dan voor dat er stroom door het lichaam wordt gejaagd en als het goed is komt het hart dan hopla weer op gang.

Een dergelijke machine was in de kleine vergaderruimte op de eerste verdieping niet aanwezig en naar men vermoedde elders in het gebouw ook niet – en al was die bij de hand geweest: tegen de tijd dat je wijs geworden was uit de gebruiksaanwijzing was het te laat geworden om het hart nog op gang te brengen.

Hartmassage!

‘Laat mij maar,’ zei de voorzitter van de ondernemingsraad en begon bezielde op de borstkas van de directeur in te beuken. Hij ging er zelfs mee door toen duidelijk geworden was dat dit geen zin meer had.

Busofa, de Buisdorpse soepfabriek, moest haar directeur begraven en op zoek gaan naar een nieuwe.

Twee\2

Toen Evert de kamer van de hoofdredacteur betrad had deze de blik gericht op het beeldscherm van zijn computer, in zijn linkerhand een half gegeten hard wit broodje. Het bureau tot op een paar passen genaderd zag hij dat Barrelmeijers gezicht van walging vertrokken was. De hoogste baas van het *Buisdorps Nieuwsblad* keek weg van het beeldscherm en kreeg zo de redacteur van de jeugdpagina in de gaten.

‘Ken jij Della Lamoer?’

‘Nee,’ zei Evert. Maar hij had zoiets wel verwacht. Als je aan het eind van de werkdag bij je leidinggevende ontboden wordt is er niet veel goeds te verwachten. Die Della Lamoer was waarschijnlijk degene die hem zou opvolgen als hij ontslagen was om iets wat hij gedaan had of verzuimd had te doen. De wereld van de journalistiek was een harde.

‘Ken jij Della Lamoer niet? Ze won vorig jaar op de LokaalBuis de regionale talentenjacht. Een keiharde stem en zúkke tietten!’ De hand met het half gegeten broodje werd evenals de andere hand gebruikt om de imposante dimensies van bedoelde borsten uit te beelden, mimisch talent kon Barrelmeijer niet onzegd worden. ‘Maar nou lees ik hier... O wat ben ik kwaad... Ze heeft implantaten! Ik krijg geen hap meer door mijn keel.’

‘Jeetje,’ zei Evert, opgelucht dat Della Lamoer niet degene was die hem als redacteur zou opvolgen. Een geluk bij een ongeluk, die implantaten. Al namen ze niet weg dat er wel degelijk iemand kon zijn die zijn werk ging overnemen.

Barrelmeijer presenteerde Evert het half gegeten broodje. ‘Jij misschien trek? Ham, kaas en tomaten.’

‘Nee, dank u.’

Het half gegeten harde witte broodje ham, kaas en tomaten werd op het schoteltje naast het toetsenbord van de computer gedeponeed.

‘Evert, ga zitten, we moeten eens praten,’ zei Barrel-

meijer, die zich hernomen had, al was de walging nog niet van zijn gezicht of uit zijn stem geweken.

Daar gaan we het krijgen, dacht Evert, en nam aan de andere kant van het bureau plaats op de verrijdbare stoel die daar stond voor dat soort gevallen.

‘Twee maanden geleden zijn we overgegaan op tabloid-formaat,’ zei Barrelmeijer. ‘Ik kan me vergissen maar volgens mij is daardoor de jeugdpagina die jij elke week vult beduidend kleiner geworden en ik kan me zo voorstellen dat jij daar dus minder werk aan hebt dan je had toen we nog niet op tabloidformaat verschenen.’

‘Dat niet direct zo,’ zei Evert. ‘Ik moet veel meer inkorten dan vroeger. Daar gaat een hoop extra tijd in zitten.’

‘Aha. Maar toch kan ik me niet onttrekken aan het donkerbruine vermoeden dat je door de overgang naar tabloid-formaat binnen je uren tijd hebt gekregen om er wat bij te doen. Bijvoorbeeld een nieuwe rubriek op pagina 3, human interest. Bijzondere Buisdorpenaren portretteren, een stuk van vijfhonderd woorden, zeg eenmaal in de maand. Hoe sta je daartegenover?’

‘Dat lijkt me een goed plan,’ zei Evert, die toen hij uitgenodigd was voor het gesprek bevreesd was geweest dat Barrelmeijer tot het inzicht gekomen was dat er geen termen aanwezig waren om hem nog langer in dienst te houden. De onverwachte uitnodiging had de deuren naar de paranoia wagenwijd opengezet.

Barrelmeijer stelde voor dat ze binnenkort nader zouden overleggen over de invulling van de nieuwe rubriek – ‘Denk er vast over na, dikke Door lijkt me wel geschikt om in de eerste aflevering te portretteren’ – en Evert stond opgelucht op. Toen hij de deur van het vertrek geopend had riep de hoofdredacteur een postscriptum.

‘Im! Plan! Ta! Ten!’ Hij had het broodje van het schotel-tje genomen en hield het in de vuist waarmee hij zwaaiend zijn afkeer kracht bijzette.

Onderweg naar zijn werkplek kwam Evert ter hoogte van de koffieautomaat zijn naaste collega Kokya tegen. ‘En?’ vroeg ze.

Hij begon het meevallende gesprek samen te vatten maar Kokya, die haar jas aanhad, onderbrak hem.

‘Ik hoor het vanavond wel, ik moet snel nog een paar boodschappen doen.’

‘Tot vanavond dan,’ zei Evert.

Drie\3

Meneer Mortifa had gekookt, hadden zijn gasten onmiddellijk in de gaten toen hij voor hen de deur geopend had. Hij droeg een met een enorme smiley bedrukt kookschort en had op zijn hoofd een koddige koksmuts die waarschijnlijk meer decoratief was dan doelmatig.

‘Evert, Jardina! Welkom!’ Hij nam beider jassen aan en hing ze aan de kapstok, net als zijn kookuitmonstering, waarna hij hen voorging naar de woonkamer waar ze door zijn geliefde Kokya begroet werden. Jardina kreeg en gaf drie zoenen, Evert moest het met een glimlach doen en dat vond hij meer dan genoeg want het was wat mal, een collega die een paar uur voordien nog tegenover je gezeten had begroetend te gaan zoenen.

Meneer Mortifa, Kokya, Evert en Jardina deelden een geschiedenis die gedetailleerd beschreven staat in de humoristisch getinte roman *Zoute griotten speciaal* en die voor wie daarmee nog onbekend is met ingang van de volgende alinea kort zal worden samengevat.

Jeugdpaginaredacteur Evert Huis, begin twintig, betrok in de Buisdorpse Buisstraat een kamer boven café Den Olden Buys. De vijftiger meneer Mortifa had er ook een kamer, net als de studenten Toker Moltan en Aster Fleuriet. Toen Evert een keer op haar kamer een essay van Aster nalas op fouten, kwam de studente Jardina Bion de kamer binnen. Zij had onmiddellijk een aardverschuivende uitwerking op Everts gemoedstoestand maar hun eenwording vond pas halverwege het boek plaats. Daarin deden zich meer eenwordingen voor: die van Aster en Toker en die van meneer Mortifa en de weduwe Kokya Kokx, zij was bij Evert op de redactie van de jeugdpagina komen werken.

Een aantal maanden na de in *Zoute griotten speciaal* beschreven gebeurtenissen gingen Evert en Jardina samenwonen en trok meneer Mortifa bij Kokya in de flat waar

Evert en Jardina die avond voor een etetje waren uitgenodigd.

Voordat er aan tafel gegaan werd dronken ze een glas wijn, gezeten op de bank (Jardina en Evert) en in fauteuils (Kokya en meneer Mortifa).

‘Bent u aan het kokkerellen geweest?’ vroeg Evert, indachtig het komische kookschort en de koddige koksmuts. Nog altijd sprak hij zijn voormalige buurman aan met ‘u’. Die vond dat niet erg.

‘De hele middag in de keuken gestaan,’ bevestigde meneer Mortifa. Vroeger had hij buitensporige baardgroei bezeten, sinds Kokya de zijne was voerde hij een rustgevend ringbaardje. ‘Macaroni met ham en kaas!’

‘Dat heb ik lang niet gegeten,’ zei Jardina.

‘Geloof maar niet dat Appie daarvoor de hele middag in de keuken heeft gestaan, hoor,’ zei Kokya.

‘Nou ja,’ gaf meneer Mortifa toe, ‘niet de hele middag. Maar toch zeker zowat een klein halfuur. Eerst een pan water aan de kook gebracht, toen de macaroni erin, zeven minuten zachtjes laten koken – ze hadden bij de supermarkt ook macaroni die vijftien minuten moet koken maar daar was natuurlijk geen denken aan.’

‘Dat zou gekkenwerk geweest zijn,’ beaamde Evert.

‘Zoals het hoort na zes minuten koken hamblokjes toegevoegd, een minuut nadien afgegoten en in het voorverwarme vergiet uit laten uitlekken en hup weer in de pan ermee en geraspte oude kaas erdoorheen geroerd en klaar was Kees.’

‘Je moet het maar kunnen,’ zei Evert bewonderend. ‘Niet?’ Hij stootte Jardina aan.

‘Wow,’ zei ze.

‘Weet je wat het met mij is,’ zei meneer Mortifa nadat hij het restant van zijn wijn weggewerkt had, ‘ik word helemaal maar dan ook helemaal tureluurs van al die kookprogramma’s. Toen ik jong was had je die niet. Op de radio zongen ze ’s morgens: *Cha cha cha, tja wat zullen we eten? Cha cha cha, tja wie zal dat weten? Wie is de man die mij dat zeggen kan? De groenteman! Cha cha cha.* En die groenteman

vertelde dan wat je 's avonds moest eten en dan kreeg je ochtendgymnastiek met Ab Goubitz om het allemaal te verwerken en daarmee uit. Maar tegenwoordig... Die kookprogramma's worden elke dag op meerdere zenders gelijktijdig uitgezonden en er wordt massaal naar gekeken. Zelfs Kokya kijkt er soms naar. Als het weer zover is ga ik maar in de keuken zitten om het niet mee te hoeven maken. Ha! In de keuken gaan zitten om een kookprogramma niet te hoeven zien! Hoe heet dat programma waar jij zo gek op bent?'

'*Koken met zwervers en zwakzinnigen,*' zei Kokya.

'Verschrikkelijk. De wereld staat in brand maar de mensen willen kookprogramma's zien, het is toch niet te geloven. Zo krijg je in de samenleving een tweedeling: *cooks* en *cook-nots*. In mijn tijd at je wat de groenteman voorschreef of de pot schafte. Bij ons thuis was er geen geld, we konden ons maar een keer in de week varkenslong veroorloven. Ik had vriendjes die gingen met hun ouders drie weken naar Spanje op vakantie, wij gingen met het hele gezin een paar dagen kogelstoten. Dan was je blij dat je weer naar school kon. Kokya, zit niet te lachen! Evert, tussen ons gezegd en gezwezen, kijkt jouw lief ook naar kookprogramma's?'

'Mijn lief houdt gelukkig meer van dansprogramma's. *Dansen met Down* is geloof ik een favoriet.'

'Dan lig ik helemaal in een deuk,' zei Jardina.

Meneer Mortifa had de visite niet voor de gek gehouden: hij had macaroni met ham en kaas bereid. En er was niet alleen macaroni, er werd bovendien een belangwekkende mededeling gedaan.

'Evert, Jardina, ik heb groot nieuws voor jullie,' zei meneer Mortifa toen Kokya na de macaroniverorbering met koffie aan kwam zetten. Ze glunderde.

Het werd Evert bang te moede. Was het gezichtsbedrog of was zijn toch al mollige collega in omvang toegenomen? Ze was begin veertig, zijn voormalige buurman tien jaar ouder. Het was in theorie mogelijk dat ze eenmaal, als de sappen op temperatuur waren misschien zelfs tweemaal per kwartaal

lichamelijke omgang hadden en dat als gevolg daarvan een eikel versmolten was geraakt met een uit de bocht gevlogen zaadcel. Je moest er als twintiger niet aan denken dat twee mensen die samen meer dan negentig jaar oud waren het ontkleed met elkaar deden maar dat deed je dan juist.

‘Ik heb weer een baan!’ zei meneer Mortifa, de door Evert gevreesde optie eliminerend.

‘Wat leuk,’ zei Jardina. ‘Hoe dat ineens?’

‘Kijk,’ zei meneer Mortifa, ‘toen ik nog in de Buisstraat op een kamer woonde hoefde ik niet meer te werken en dat beviel me uitstekend. Naar mijn operaplatten luisteren, een paar keer per week naar de bibliotheek om boeken over filosofie te lenen, af en toe een babbeltje maken met medekamerbewoners... Maar nu ik samen woon met mijn lief, mijn hartje, mijn suikertje, mijn duifje, mijn...’

‘Zo gaat het soms de hele dag door,’ onderbrak zijn lief, hartje, suikertje, duifje et cetera hem. ‘Is Evert ook zo?’

‘Nee,’ zei Jardina. ‘Evert is meer van de hele dag aan me zitten frunniken als hij de kans krijgt.’

‘O, dat doet Appie ook,’ zei Kokya.

Meneer Mortifa keek Evert met gezakte wenkbrauwen aan. ‘Hoe vind je dat nou? Ik ben belangrijk nieuws aan het brengen en word doodleuk onderbroken omdat de dames zo nodig niet ter zake doende zaken te berde moeten brengen.’

Jardina en Kokya zwegen gemaakt beschaamd.

‘Enfin,’ hernam meneer Mortifa, ‘Kokya gaat elke ochtend de deur uit naar haar werk en dan – dan heb ik het niet meer, daar komt het kortweg op neer. Zit maar te wachten tot ze weer thuis komt. Op een gegeven moment begon ik een beetje in te zien dat dat zo niet door kon gaan en dat ik wat omhanden moest zien te krijgen want op de filosofieboeken die ik geleend had kon ik me niet meer concentreren. En toen was daar als een geschenk uit de hemel een vacature bij Busofa. Parttime post rondbrengen en ophalen, van tien tot drie. Jullie weten dat ik in de ansichtkaartenhandel gezeten heb en daarom had ik zoiets van: waarom niet? De andere voor een gesprek opgeroepen kandidaat kwam niet opdagen, en dus aldus.’